

ringsret; der gjælder § 78 i Næringsloven sammenholdt med § 77, hvorefter der første Gang anvendes en Mulct fra 10 Rd. til 50 Rd., anden Gang fra 20 Rd. til 100 Rd. og saa fremdeles dobbelt op. Jeg skulde troe, at saadanne Bestemmelser og navnlig Slutningsbestemmelsen „dobbelt op“ maatte være tilstrækkelige til at afholde Folk fra at overtræde denne Lov, og naar saa er, forekommer det mig, at der indføres en Uligbed, som ikke er tilstrækkelig hjemlet, ligesom det i og for sig er meget haardt at berøve en Mand al Mulighed til at ernære sig paa lovlig Maade, fordi han har gjort sig skyldig i den i Leven nævnte Forseelse; thi det er dog virkelig det, man gjør ligeoverfor en Mand, der har indrettet sig paa at leve som Høker eller Detaillist paa Landet. Fordi en Mand begaaer denne Forseelse, der vistnok kan være meget slem, men som dog ikke er det værste, en Mand kan gjøre sig skyldig i, saa at sige, at han skal være aldeles affkaaren fra at ernære sig paa lovlig Maade, og at han indenfor Forløbet af 5 Aar ikke kan faae Berettigelse til nogen som helst Art af Næringsdrift, forekommer mig som jagt at være noget for haardt. — Det andet Punkt, jeg havde foresat mig at berøre, er allerede omtalt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Dietwitt); men jeg skal dog tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til, hvad han har sagt. Det maa erkjendes og er vistnok erkjendt fra alle Sider, at nærværende Lovforslag har større Betydning, end man efter dets Titel skulde troe. Det er nemlig ikke saameget Rettigheden til at forhandle Brændeviin, hvorom der er Spørgsmaal, som meget mere den Omstændighed, at paa Landet ere Forholdene saaledes, at kun den, som er berettiget til at forhandle Brændeviin, kan vente tillige at forhandle de øvrige Varer, som hans Handel gaaer ud paa. Det er det, som er Grunden til, at Bevillinger til at forhandle Brændeviin have i de seneste Aar været saameget søgte; det er just ikke den umiddelbare Fordeel ved at forhandle Brændeviin, der har foranlediget de mange Ansøgninger, som snarere det Forspring, den, der kan forhandle Brændeviin, har i

Concurrencen med de øvrige Handlende. Man har derfor, ogsaa fundet, at denne Handel kunde være Gjenstand for en Beskatning, om hvis Størrelse jeg ikke skal udtale mig videre, men som forffjellige ærede Talere have fundet at være for høi. Jeg vil kun sige, at, naar det anerkjendes fra alle Sider, at den Kjendelse og Afgift, som det her er foreslaaet at lægge paa Brændeviinshandel, virkelig er en Hindring, virkelig er Noget, der generer den Handel, hvorom der her er Tale, saa forekommer det mig, at man ikke kan lukke sine Øine for, at den Virksomhed, Detaillisten udsolder, og som gaaer ud paa umiddelbart at forsyne Forbrugerne med deres Fornødenheder, udsoldes netop ogsaa af de af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds nævnte Forbrugsforeninger; thi ogsaa disse sætte sig det Formaal at forsyne Forbrugerne med deres Fornødenheder, og blandt disse Fornødenheder hører ogsaa Brændeviin. Det Spørgsmaal, som det ærede Medlem omtalte, er blevet afgjort saaledes, at Forbrugsforeningerne ikke vare pligtige til at erhverve Næringsbeviis, og den Dom, der i saa Henseende er falden ved Høiestret, er vistnok i fuld Overensstemmelse med Sagens Natur. Juridisk maa det nemlig siges, at, uagtet disse Foreningers Virksomhed paa en Maade gaaer ud paa at virke i samme Retning og fyldestgjøre de samme Formaal som Detaillistens, saa er der dog en væsentlig Forskjel. Medens Detaillisten kjøber for at sælge og gjøre sig en Fordeel, gaaer Brugsforeningernes Virksomhed kun ud paa at købe i Sællesskab, og ligesom to Personer kunne købe i Sællesskab uden derved at gjøre sig skyldige i ulovlig Handel, maa det juridisk ogsaa siges, at en stor Deel Personer kunne gjøre det samme uden at gjøre sig skyldige i ulovlig Handel. Som en Følge deraf anseer jeg det for klart, at hvis denne Lov udkommer i uforandret Skikkelse, kan der ikke være Tale om, at de forffjellige Brugsforeninger, der have dannet sig, skulle kunne føres ind under Loven, eller at man kan paalægge dem enten at betale Kjendelse eller Afgift. Heller ikke ville disse Foreninger være indskrænkede til nogen Minimumsbestemmelse, der kan ikke være Tvivl om eller det Mindste iveien for, at de kunne